

Vergaderjaar 2013–2014

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 1871

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 juni 2014

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij zeven fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche 1: Richtlijn bevordering aandeelhoudersbetrokkenheid (Kamerstuk 22 112, nr. 1866)

Fiche 2: Aanbeveling over kwaliteit van de rapportage over corporate governance («pas toe of leg uit») (Kamerstuk 22 112, nr. 1867)

Fiche 3: Mededeling Innovatie in de blauwe economie (Kamerstuk 22 112, nr. 1868)

Fiche 4: Verordening gastoestellen (Kamerstuk 22 112, nr. 1869)

Fiche 5: Mededeling rol van de private sector in ontwikkeling (Kamerstuk 22 112, nr. 1870)

Fiche 6: Verordening verbod op visserij met drijfnetten

Fiche 7: Mededeling De Europese film in het digitale tijdperk (Kamerstuk 22 112, nr. 1872)

De Minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

Fiche: Verordening verbod op visserij met drijfnetten

1. Algemene gegevens

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een verbod op de visserij met drijfnetten, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 850/98, (EG) nr. 812/2004, (EG) nr. 2187/2005 en (EG) nr. 1967/2006 van de Raad en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 894/97 van de Raad.

Datum ontvangst Commissiedocument

14 mei 2014

Nr. Commissiedocument

COM(2014) 265

Prelex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=1041954

Nr. Impact Assessment Commissie en Opinie Impact Assessment Board

SWD(2014) 153 en SWD(2014) 154

Behandelingstraject Raad

Het voorstel zal worden behandeld in de visserijraad

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Economische Zaken

Rechtsbasis, besluitvormingsprocedure Raad, rol Europees Parlement, gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

a) Rechtsbasis Artikel 3, lid 1, onder d) van het VWEU en Artikel 43, lid 2, van het VWEU exclusieve bevoegdheid

b) Besluitvormingsprocedure Raad en rol Europees Parlement

Normale wetgevingsprocedure, gekwalificeerde meerderheid in de Raad, medebeslissing Europees Parlement

c) Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

n.v.t.

2. Samenvatting BNC-fiche

De Commissie stelt een algeheel verbod op het gebruik van drijfnetten in EU wateren voor. Met het verbod zou een einde gemaakt moeten worden aan de illegale visserij op tonijnachtigen en aan de bijvangst van dolfijnen, schilpadden en andere kwetsbare diersoorten met dit type net. Hiertoe wordt een aantal bestaande (technische maatregelen) verordeningen aangepast. Het verbod is nodig om een einde te maken aan de onduidelijke regelgeving van EU en lidstaten, waardoor ontduiking en misbruik daarvan mogelijk werd. Of een akkoord van de wetgever (Europees Parlement en Raad) vóór de gewenste datum van inwerking-treding – 1 januari 2015 – haalbaar is, is de vraag. Nederland steunt het Commissievoorstel.

3. Samenvatting voorstel

Momenteel mogen EU-vaartuigen kleine drijfnetten aan boord hebben of gebruiken, behalve in de Oostzee, op voorwaarde dat de individuele of gezamenlijke lengte van de netten niet meer dan 2,5 km bedraagt en de netten niet zijn bedoeld voor de vangst van bepaalde tonijnsoorten. De Commissie vermoedt dat onduidelijke EU-regelgeving en een wildgroei aan nationale regelgeving door lidstaten hebben geleid tot misbruik en

niet-naleving van de regels. Volgens recente gegevens uit wetenschappelijke studies zijn er nog steeds hardnekkige problemen met bijvangst van beschermde walvisachtigen, zeeschildpadden, steur, etc. in met name de Middellandse Zee. Het onderhavige voorstel wijzigt de uitzonderingsbepalingen in een viertal verordeningen en trekt één verordening in, waardoor het gebruik van drijfnetten in zijn geheel verboden wordt.

Impact assessment Commissie

Het Impact assessment van de Commissie heeft een viertal scenario's laten toetsen: 1) status quo, 2) verdere aanscherping bestaande technische en controle maatregelen, 3) gedeeltelijke verbodsbepalingen, 4) totaalverbod. De Commissie schat dat ongeveer 800–3000 schepen drijfnetten gebruiken, met name in de Middellandse Zee en Zwarte Zee, maar constateert tegelijk dat er weinig bekend is van de exacte visserij-activiteiten, door gebrek aan wetenschappelijk onderzoek en controle. Illegale visserij op tonijnachtigen met drijfnetten gebeurt nog steeds. De Commissie is van mening dat optie 4 te verkiezen is aangezien deze het best voldoet aan de criteria relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie en coherentie. Bovendien levert het de beste resultaten op het gebied van milieuschade en administratieve lasten. Meer dan de helft van de respondenten die bij de openbare raadpleging hebben geantwoord, met inbegrip van vissersverenigingen en ngo's, staan achter deze optie. De schade voor de visserijsector wordt beperkt geacht, aangezien het vaak om polyvalente vaartuigen¹ gaat, waarmee gedurende het jaar met verschillende vistuigen wordt gevist. Het aantal vaartuigen dat deze vorm van visserij beoefent, is maar een zeer beperkt deel van de sector. Echter, dat de kleine groep ondernemers die deze vorm van visserij beoefent hier hard door getroffen wordt, valt niet uit te sluiten.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) Bevoegdheid Artikel 3, lid 1, onder d) van het VWEU en Artikel 43, lid 2, van het VWEU, exclusieve bevoegdheid

b) Subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

Vanwege de exclusieve bevoegdheid van de Unie is een subsidiariteitsoordeel niet nodig. Nederland beoordeelt de proportionaliteit positief. Het voorstel tot een verbod op visserij gaat niet verder dan nodig om het beoogde doel te verwezenlijken.

c) Nederlands oordeel over de voorstellen op het gebied van gedeelde en/of uitvoeringshandelingen

5. Financiële implicaties, gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten

a) Consequenties EU-begroting

De voorgestelde maatregel brengt geen extra uitgaven voor de EU-begroting met zich mee.

b) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden

Er zijn geen financiële consequenties voor de rijksoverheid of decentrale overheden

¹ Polivalente vaartuigen zijn schepen die zonder verbouwing kunnen worden voorzien van verschillende vormen van visserij.

c) Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger
De Nederlandse vissers gebruiken geen drijfnetten. Daarom zullen er geen financiële consequenties zijn voor het bedrijfsleven en de burger.

d) Gevolgen voor regeldruk/administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden, bedrijfsleven en burger
Via een verbod op visserij met drijfnetten wordt einde gemaakt aan de uitzonderingen in de EU-wetgeving. Hierdoor nemen de administratieve lasten af.

6. Implicaties juridisch

a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid (inclusief toepassing van de lex silencio positivo)
geen

b) Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid

Het verbod dient op 1 januari 2015 van kracht te zijn. Dit is mogelijk niet haalbaar, vanwege de verkiezingen van het Europees Parlement en de gevoeligheid voor met name de zuidelijke lidstaten.

c) Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling
geen

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

a) Uitvoerbaarheid
Dit voorstel leidt niet tot additionele lasten.

b) Handhaafbaarheid
Op dit moment bestaan er nog mogelijkheden in bestaande EU-wetgeving die het illegaal gebruik van drijfnetten eenvoudiger maakt. Dat maakt het voor autoriteiten bijzonder moeilijk om solide bewijzen van illegale activiteiten te verzamelen en ook uiteindelijk de regels te handhaven. Via een verbod wordt hieraan een einde gemaakt. Er wordt een duidelijk verbod ingesteld dat minder uitzonderingen toestaat en zo de handhaafbaarheid van het verbod op visserij met drijfnetten ten goede komt.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Geen, dit raakt alleen EU lidstaten

9. Nederlandse positie

Nederland is positief over een algeheel verbod op de visserij met drijfnetten en is blij met het voorstel van de Commissie. Met een verbod wordt een einde gemaakt aan de schade die deze visserijvorm berokkent aan kwetsbare mariene organismen als dolfijnen, schildpadden en dergelijke.

De Nederlandse visserij maakt al geruime tijd geen gebruik meer van drijfnetten. Een verbod is daarmee niet alleen goed voor het milieu, maar leidt tevens tot een gelijk speelveld binnen de Unie. Het is evenwel belangrijk om een duidelijke definitie te krijgen van drijfnetten, om verwarring met andere netten te voorkomen.